ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Δραχμὰς 7.50*
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Φρ. Χρ. 8*

ΕΤΟΣ Γ' — ΑΡΙΘΜΟΣ 96

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν:
"ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ,, ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαΐου 1908

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ὕλης καὶ ὑπεύθυνοι
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Π. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ — Α. ΜΠΟΥΚΡΑΣ
Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

ΔΗΜ. Α. ΠΕΤΡΑΚΑΚΟΥ
Ὑφηγητοῦ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου

ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

(De lege lata)

[Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ διορισμοῦ τῶν ψαλτῶν καὶ νεωκόρων, ἐπὶ τῆς περὶ ταύτης κρίσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Χ. Βοζίκη καὶ ἐπὶ τῶν περὶ τῆς ἐν λόγῳ κρίσεως παρατηρήσεων τοῦ Σ. Ἐπισκόπου Μεσσηνίας κ. Μελετίου:]

Ἡ «Δικαιοσύνη» μὲ προκαλεῖ ἐπὶ τῆς ἐκ τῶν στηλῶν της διεξαγομένης περὶ τῶν σχέσεων Πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας συζητήσεως, τῆς ὁποίας ἡ τοιαύτη γενίκευσις προῆλθεν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ζητήματος τοῦ διορισμοῦ τῶν ψαλτῶν καὶ νεωκόρων. Θὰ προετίμων καὶ μετὰ τὴν πρόκλησιν νὰ σιωπήσω διὰ νὰ μὴ ἠναγκαζόμην νὰ ἐπαναλάβω ἐν τοῖς πλείστοις ὅσα ἤδη καὶ δημοσίᾳ τὸν παρ. Νοέμβριον ἐν τῷ ἐπὶ Ὑφηγεσίᾳ ἐναρκτηρίῳ μου ἀνέπτυξα καὶ ἐν περισπουδάστῳ διεθνεῖ ἐπιστημονικῷ συγγράμματι ἔγραψα ("Ορ. ἐν τῷ πανηγυρικῷ τόμῳ διὰ τὸν καθηγητὴν Αἰμίλιον Friedberg τὴν πραγματείαν μου: Zur rechtlichen Stellung der hellenischen Kirche. Ein Beitrag zur Kenntnis ihrer Verfassung und ihres Verhältnisses zum Staat σ. 269-286. Leipzig, Δεκέμβριος 1907). Εἶνε τόσῳ μονότονον τὸ ἀντιγράφειν ἑαυτόν! Ἐπειδὴ ὅμως καὶ προκαλοῦμαι καὶ τὰ τῆς ἐρεύνης μου ἐκείνης δὲν ἐγνώσθησαν ἴσως εἰς τοὺς πολλοὺς ὡς μὴ δημοσιευθέντα εἰσέτι ἑλληνιστὶ (εἰς τὸ σερβικὸν μετεφράσθησαν ἤδη ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Milasch, γνωστοτάτου ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιστήμῃ), ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ διεξαχθείσῃ συζητήσει παρετήρησα γνώμας, πρὸς ἃς δὲν συμφωνῶ, διὰ τοῦτο ἀπαντῶ εἰς τὴν πρόκλησιν.

Χωρὶς νὰ θέλω νὰ ἀμφισβητήσω δίκαια πατρότητος ἢ προτεραιότητος, πρέπει νὰ ἀναφέρω ὅτι *πρῶτος* ἐγὼ ἠρξάμην τῆς τοιαύτης συζητήσεως διὰ τοῦ ἐναρκτηρίου μου. Ὅσοι τότε εὐηρεστήθησαν νὰ μὲ ἀκούσουν δὲν μοὶ ἀπέκρυψαν τὴν ἔκπληξίν των διὰ τὸ πόρισμα τῆς ἐρεύνης μου: **"Οτι ὁ ὀργανισμὸς τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἀναιρεῖ τὸ Κανονικὸν Δίκαιον,** καίτοι τὴν ἰσχὺν τούτου **ἀπεριόριστον** ἐπέβαλε τὸ ἰσχῦον Σύνταγμα. Μετὰ δύο μῆνας μεγάλη τῆς χώρας νομικὴ φυσιογνωμία, ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Δ. Τζιβανόπουλος γνωμοδοτῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν νεωκόρων καὶ ψαλτῶν, λίαν πεφωτισμένως ὑπεστήριξεν ὅτι κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ 2ου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος *πάντες* οἱ κανόνες ἀνεξαιρέτως ἰσχύουν ὡς θεμελιώδεις τοῦ Κράτους νόμοι, πᾶσα δὲ τροποποίησις οἱουδήποτε τούτων ὡς ἀντικανονικὴ θὰ ἦτο ἀντισυνταγματική. Ἡ σύμπτωσις ὑπῆρξεν ἀληθὲς ἐπιστημονικὸν εὐτύχημα δι' ἐμέ, ἐπανειλημμένως δὲ ἐμελέτησα τὴν εἰσαγγελικὴν γνωμοδότησιν, ἥτις ἀναντιρρήτως ἀποτελεῖ μίαν πολύτιμον συμβολὴν πρὸς κατανόησιν τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας παρ' ἡμῖν. Ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς μεταξὺ τῶν ἄλλων παρατηρεῖ: «Ἀλλ' ἡ ἑλληνικὴ Πολιτεία οὐδέποτε ζηλώσασα τὴν δόξαν τῆς μητροκτόνου κατωχύρωσε τὴν ἐν τῇ ἀπαρασαλεύτῳ τηρήσει τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων νόμιμον ἐνέργειαν τῆς ἐν Ἑλλάδι ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὸν ἀδιάρρηκτον αὐτῆς δεσμὸν μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἄντικρυς δὲ *συκοφαντία* θὰ ἦτο τὸ ἐπιζητεῖν ἔν τισι νομοθετήμασι πλαγίαν τινὰ ἢ δεδηλωμένην πρόθεσιν περὶ *τροποποιήσεως* τῶν κανόνων ἐπὶ τῇ *ἄρσει τῶν κεκτημένων δικαίων* τῆς Ἐκκλησίας». Τὸ ὑπὸ γνωμοδότησιν θέμα ἦτο τὸ περὶ ψαλτῶν καὶ νεωκόρων, ἀναμφιβόλως δὲ ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς ἠθέλησε διὰ τῆς περιόδου ταύτης νὰ δηλώσῃ ὅτι καὶ ἂν διὰ νομοθετημάτων τινων προσεβλήθησαν κεκτημένα δίκαια τῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο ἐγένετο οὐχὶ *ἐκ προθέσεως*, ὅπως ἡ πολιτικὴ ἀρχὴ εἰσπηδήσῃ εἰς τὰ ὅρια τῆς δικαιοδοσίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἀλλ' ἐκ πλάνης ἢ ἀγνοίας. Δὲν ὑπῆρχεν ἄλλως ἀντικείμενον τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ κ. Εἰσαγγελέως ἡ λεπτομερὴς κατ' ἰδίαν ἐξέτασις τῶν νεωτέρων νομοθετημάτων ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τῆς Πολιτείας μετὰ τῆς Ἐκκλησίας. Οὕτω καὶ μόνον ἐπιθυμῶ νὰ ἀντιληφθῶ τὴν γνώμην τοῦ κ. Εἰσαγγελέως.

I

Καὶ ἐν πρώτοις περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ δευτέρου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος. Ὁ κ. Β. διὰ τῆς ἐπιμελοῦς ἀναδρομῆς εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου προσεπάθησεν ἀντιθέτως πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα νὰ ἀποδείξῃ ὅτι μόνον *δογματικὴν* ἔχει ἔννοιαν τὸ Σύνταγμα, οὐχὶ δὲ διοικητικήν. Κατὰ συνέπειαν δικαιοῦται ἡ Πολιτεία πρὸς μεταβολὴν ἢ καὶ ἀναίρεσιν τῶν διοικητικῶν τῆς Ἐκκλησίας κανόνων, τὴν γνώμην του δὲ ταύτην κυρίως ἐστήριξεν εἰς τὴν ἀπόρριψιν τῆς φράσεως: *καὶ κανονικῶς*. Ὁ μελετῶν τὰ πρακτικὰ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως τοῦ 43 θαυμάζει ὄχι μόνον τὴν εὐσέβειαν τοῦ Σώματος καὶ τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐλάβειαν ἀμφοτέρων πρὸς τὸν *τίμιον* κλῆρον. Διὰ τὴν φράσιν: «ὑπάρχει δογματικῶς μὲν *καὶ κανονικῶς* ἡνωμένη...» ὁ εἰσηγητὴς Μελᾶς ἐδήλωσεν ὅτι «τοῦτο δὲν σημαίνει κράτος ἐν κράτει οὔτε ὅτι ὁ σκοπὸς τούτου εἶνε τὸ νὰ ὑποταχθῇ ἡ πολιτικὴ ἐξουσία εἰς τὴν ἐκκλησιαστικήν, ὥς τινες ἐνόμισαν, ἀλλ' ὅτι ἡ ἑλλ. Ἐκκλησία ἔχει *κανονικὴν ἑνότητα*, ἔχει τοὺς αὐτοὺς κανόνας ὡς ὁδηγοὺς εἰς τὰ τῆς θρησκείας.» Παρακατιὼν δὲ προσέθετε: «Ἡμεῖς οὐδὲν πλέον τούτων δὲν ζητοῦμεν (τούτων= τῶν ὑπὸ τῶν βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων τῇ Ἐκκλησίᾳ κυρωθέντων δικαίων) ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, καὶ τὸ τριτημόριον τούτων ἀρκεῖ ἡμῖν· τὸ τρίτον μέρος τῶν ἐν τοῖς *Βασιλικοῖς* περιεχομένων μᾶς ἀρκεῖ. Παρασιωπῶν δὲ τὸ μέρος τῆς συλλογῆς, ὅπου ἡ πολιτικὴ ἐξουσία παραδίδεται τῇ ἐκκλησιαστικῇ, ἐπιθυμῶ *νὰ ἀναγνωρισθῶσιν* οἱ ἐκκλ. κανόνες καὶ ἡ ἀνωτάτη ἐποπτεία νὰ δοθῇ εἰς τὸν Βασιλέα». Ὁ μετὰ τὸν Μελᾶν κατακρίνας τὴν τροπολογίαν: *καὶ κανονικῶς* πληρεξούσιος εἶπε τόσα ἐσφαλμένα, ὥστε παρέστη ἀκόμη συνήγορος καὶ τῶν ὑπὸ τῆς Ἀντιβασιλείας διαπραχθέντων καὶ προσέθηκεν ὅτι καὶ ἡ Ρωσσία ἐκήρυξεν ἀφ' ἑαυτῆς ἰδίαν Σύνοδον! Ἠγνόει βέβαίως, τοιαῦτα λέγων, ὅτι ἐν Ρωσσίᾳ ἡ γενομένη διὰ τῆς Συνόδου ἀντικατάστασις τοῦ ρωσσικοῦ Πατριαρχείου ἀφεώρα Ἐκκλησίαν, οὖσαν ἤδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐσωτερικῶς ἀνεξάρτητον. Ἕτερος δὲ πληρεξούσιος, ὅστις ὑπεστήριξε τὴν τροπολογίαν εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ καὶ τὸ: *κατὰ τὰς ἱερὰς παραδόσεις*, διότι εἶνε πολλὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν θρησκείαν μας, ὅσα δὲν προβλέπονται ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, ἀλλ' ἡ συνήθεια καθιέρωσεν. Ἡ συζήτησις ἀρξαμένη τῇ 3 παρετάθη μέχρι τῆς 5 Ἰανουαρίου, ἐλέχθησαν δὲ τόσα ἀντιφατικά, ὥστε εἷς τῶν τελευταίως λαβόντων τὸν λόγον πληρεξουσίων ἔκαμε τὸν ἑξῆς εὔστοχον χαρακτηρισμόν: «Οἱ πλεῖστοι ἐξέφρασαν ὅτι δὲν ἐσπούδασαν θεολογίαν καὶ δὲν γνωρίζουσι κανονικὸν δίκαιον. Ὅσοι ἐπαρουσιάσθησαν ὡς ἔχοντες ἰδέαν τούτου εὑρέθησαν ἀσύμφωνοι πρὸς ἀλλήλους καὶ ἔφερον εἰς δισταγμὸν ὅλους!» (σ. 129). Τέλος ἡ φράσις: *καὶ κανονικῶς* ἀπηλείφθη, κυρίως ἐκ τοῦ φόβου μήπως «ὑπάρχουν κανόνες καθιεροῦντες τὴν ἐπέμβασιν τοῦ κλήρου εἰς τὰ πολιτικά», διὰ νὰ ὁρισθῇ εὐθὺς ἀμέσως ἡ *ἀπαρασάλευτος τήρησις τῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων*. Ἡ εἰσηγητικὴ δὲ ἐπιτροπή, ὡς εἴδομεν, ὁμιλοῦσα περὶ κανόνων ἐνόει τοὺς περιεχομένους εἰς τὴν συλλογὴν τῶν Βασιλικῶν. Ἀλλὰ ποῖοι τάχα κανόνες περιέχονται εἰς τὰ Βασιλικά; Τὸ βιβλ. α' περὶ τῆς καθολικῆς πίστεως ἀνακηρύσσει τὴν ἰσχὺν τῶν κανόνων τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων καὶ ἐπαναλαμβάνει πλείστας Νεαρὰς τοῦ Ἰουστινιανοῦ (πρβλ. Ν. 144 ἐν 1, 1,56). Τὸ βιβλ. γ' περὶ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν καὶ χειροτονίας καὶ προνομίων αὐτῶν, περὶ τοῦ ὡρισμένου εἶναι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν περὶ τοῦ μετατίθεσθαι τούτους κλ. Τὸ βιβλ. δ' περὶ μοναστηρίων καὶ μοναχῶν καὶ ἀσκητῶν καὶ διαγωγῆς αὐτῶν. Τὸ βιβλ. ε' περὶ ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων, περὶ ἐκποιήσεως ἐκκλ. πραγμάτων, περὶ ἐκκλ. κανόνων καὶ προνομίων. (Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ μάλιστα θεσπίζεται τὸ κῦρος τῶν ἑπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων ἄνευ οἱαδήποτε *διακρίσεως* κανόνων. (Πρβλ. Νεαρ. 131).

Ποίας ὅμως φύσεως ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς ἐννοεῖ τὸ Σύνταγμα διὰ τῆς λέξεως: *Κανόνες:* Ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς, εἰδικώτερον δὲ ὁ ἅγ. Μ. ἀντικρούων τὸν κ. Β. παρετήρησεν ὅτι *δογματικοὶ* κανόνες *δὲν* ὑπάρχουσι, διέκρινε δὲ μεταξὺ τῶν *ὅρων καὶ κανόνων*. Τὰ δόγματα— λέγει, δηλ. οἱ *ὅροι*—ὁρίζουσι τὴν πίστιν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν, οἱ δὲ *κανόνες* διαγράφουσι τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἡ πίστις δέον νὰ ἐκδηλοῦται ἐξωτερικῶς, ἐν ἄλλαις λέξεσιν οἱ κανόνες ἀποτελοῦσι τὸ Πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας. Μοὶ φαίνεται ὅτι ἡ διάκρισις αὕτη, ἡ τόσον αὐστηρά, δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐπιστημονικὴν ἀκρίβειαν. Τὰ δόγματα, αἱ διδασκαλίαι τῆς χριστιανικῆς πίστεως, χαρακτηρίζονται συνηθέστερον βεβαίως ὡς *ὅροι*, χωρὶς ὅμως τοῦτο νὰ ἀποκλείῃ καὶ τὴν ὕπαρξιν *κανόνων* δογματικῆς φύσεως. Τοὐναντίον *κανόνες* καὶ *ὅροι* ἐναλλάσσονται πολλάκις ἐν τῇ αὐτῇ μικτῇ ἐννοίᾳ τοῦ δόγματος καὶ τῆς ἐκκλ. λατρείας καὶ τάξεως. Ἡ λέξις *κανὼν* (=γνώμων), σημαίνουσα ἀρχικῶς *εὐθύ* τι (συνήθως ἐκ ξύλου, τὸ λεγόμενον εἰς τὰ σχολεῖα: ρῆγα, λατιν. regula) ἐσήμαινεν ἐν τῇ θρησκείᾳ τὸν *εὐθὺν* βίον, τὴν ὀρθὴν πίστιν, διὰ τοῦτο δὲ οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας χαρακτηρίζουσι τὰς θείας γραφὰς ὡς τὸν *κανόνα τῆς ἀληθείας*. Ἡ λέξις ἔλαβε μεγάλην χρῆσιν εἰς τὴν ἐκκλ. γλῶσσαν καὶ: *ὁ κανὼν τῆς Ἐκκλησίας* ἀπέβη συνηθεστάτη ἔκφρασις, ἔχουσα γενικωτάτην ἔννοιαν. Οὕτω δὲ καὶ τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης ἀπεκλήθησαν *ὁ Κανὼν τῆς Καινῆς Διαθήκης* ("Ορ. Κ. 59 τῆς Λαοδικ. «... τὰ κανονικὰ τῆς καινῆς καὶ παλαιᾶς...». Τοιαύτην τῆς λέξεως ἐκδοχὴν ἀσπάζεται ἡ ἐπιστήμη τοῦ κανονικοῦ δικαίου. Ὁ μέγας Friedberg ἐν τῷ Ἐκκλησιαστικῷ του Δικαίῳ (ἔκδ. 5 § 31 I) παρατηρεῖ: Das Wort Kanon bezeichnet in der apostolischen Zeit die christliche Wahrheit als Lebensprinzip, und so auch *die reine*, christliche *Lehre*, wie sie die Richtschnur des *Glaubens* und Lebens bildete. Ὁμοίως ὁ Richter (Ἐκκλ. Δ. ἔκδ. 8 § 16 I) λέγει ὅτι διὰ τῆς λέξεως *κανών*: .... der von der katholischen Kirche als Richtschnur *des Glaubens* ... anerkannte, auf Christus und die Apostel zurückführende Typus der Lehre verstanden wurde. (Ἡ ἐν Τριδέντῳ μάλιστα δυτικὴ Σύνοδος ὀνομάζει *canones* τὰς δογματικὰς αὐτῆς διδασκαλίας). Πρβλ. ἐπίσης καὶ Vering (Ἐκκλ. Δ. ἔκδ. 3 § 7): Als κανών, d.h. Richtschnur, bezeichnete man ursprünglich sowohl die einzelnen Regeln des christlichen *Glaubens* und Lebens, als auch die Gesammtheit derselben; seit dem vierten Jahrhundert vornehmlich die auf den Synoden festgesetzen und schriftlich verzeichneten Satzungen im Gegensatz zur Tradition zu den νόμοι.... Im Abendlande enstand aber schon im frühen Mittelalter der Sprachgebrauch, überhaupt alle von kirchlichen Organen ausgegangenen Rechtsbestimmungen *canones* zu nennen, im Gegensatz zu den *leges*. Λεπτομερὴς ἀνάπτυξις τῆς λέξεως *κανὼν* εὕρηται παρὰ τῷ Bickell (Gesch. d. Kirchenr. 1, § 2) παρατηροῦντι ὅτι *κανὼν* λέγεται die von der Kirche bewahrte mündliche und schriftliche Überlieferung im allgemeinen. Ὁ αὐτὸς μάλιστα αὐτ. 10^{17} σημειοῖ: Auch der Ausdruck ὅρος (definitio) kommt häufig für Gesetz oder Norm überhaupt vor. Πρβλ. καί: "Ορος *Κανονικὸς* τῶν Ἀποστόλων. Πρβλ. προσθέτως καὶ Ἐκκλ. Δ. Milasch (ἔκδ. 2) § 13.

Εἰς τοιούτους κανόνας δογματικῆς φύσεως παραπέμπει ὁ μέγας Φώτιος ἐν τῷ νομοκάνονί του: Τ. 1 Κ. 1: Περὶ Θεολογίας καὶ ὀρθοδόξου *Πίστεως*, ἠδυνάμεθα δὲ νὰ παραπέμψωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς πλειοτέρους. Οὕτω λ. χ. πρβλ. Κ. 1 τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Οἰκ. Συν. ὁμιλοῦντα περὶ τῆς *Πίστεως*, δυνάμενον δὲ νὰ χαρακτηρισθῇ καὶ ὡς *ὅρον*· Κ. 7 τῆς ἐν Ἐφέσῳ περὶ τοῦ αὐτοῦ, Κ. 1 τῆς ἐν Τρούλλῳ, ἀσχολούμενον λεπτομερέστερον περὶ τῆς ὀρθῆς Πίστεως (καταλήγοντα δέ: «... Εἰ δέ τις τῶν ἀ-

πάντων μὴ τὰ *προειρημένα*—ἐν τῷ αὐτῷ κανόνι—τῆς εὐσεβείας δόγματα κρατοῖ...». Ἡ σύνοδος τῆς Καρθαγένης ἐξέδωκε σωρείαν τοιούτων *δογματικῶν* κανόνων, ὡς τούς: 2 (περὶ κηρυκτέας τῆς ἁγίας Τριάδος), 109 (ὅτι Ἀδὰμ θνητὸς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐγένετο), 110 (ὅτι τὰ μικρὰ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν βαπτίζονται) 111 (ὅτι ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις οὐ μόνον ἄφεσιν χαρίζεται ἁμαρτιῶν, ἀλλὰ καὶ βοήθειαν παρέχει τοῦ μηκέτι ἁμαρτάνειν), 112, 113 κλ. Ὅρ. ὁμοίως καὶ τὸν 85 κανν. τῶν ἁγ. Ἀποστόλων, ὅστις καθορίζων ποῖα εἶνε τὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀναγινώσκουν οἱ πιστοί, ποῖα περιέχουν ἑπομένως τὴν γνησίαν, τὴν ὀρθὴν πίστιν, ἀποτελεῖ βεβαίως ἄρθρον πίστεως. Ἀλλὰ καὶ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχουν κανόνες δογματικῆς φύσεως, ὡς λ. χ. οἱ κανν. 91, 92 τοῦ Μ. Βασιλείου, ἐν οἷς οὗτος πραγματευόμενος ποῖαι αἱ πηγαὶ τῶν δογμάτων, παρέχει δογματικὸν καθορισμόν.

Ἰδοὺ λοιπὸν καὶ κανόνες ὁρίζοντες τῶν χριστιανῶν τὴν πίστιν. Ὀρθῶς ἄρα ὁ Ζωναρᾶς ἑρμηνεύων τὸν Κ. 1 τῆς ἐν Χαλκηδόνι Οἰκ. Συν. λέγει ὅτι αἱ σύνοδοι «κανόνας ἐξέθεντο, τοὺς μέν, εἰς δογμάτων συντελοῦντας ἀκρίβειαν, τοὺς δέ, εἰς ἐκκλησιαστικὴν ἀφορῶντας κατάστασιν», εὐστόχως δὲ ὁ κ. Β. ἐμνήσθη αὐτοῦ.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΙ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ

Ἀρκετὰ ἔζησαν αἱ ἀρχαὶ τῆς Νεαρᾶς 118, αἱ ὡς γνωστὸν κανονίζουσαι τὰ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχῆς, καθ' ὅλα δὲ τὰ φαινόμενα, ταχύτερον ἢ βραδύτερον, ἐπίκειται τὸ τέλος των. Ἡ ὑπονομευτική κατ' αὐτῶν προπαγάνδα, ἡ ἀρξαμένη ἀπό τινων δεκαετηρίδων ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, ἥτις ὅμως δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀνδρωθῇ ὥστε νὰ ἐπιβάλῃ τὰ ἐπιχειρήματά της εἰς τοὺς συντάκτας τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι κατακτᾷ μέγα ἔδαφος κατὰ τὰ τελευταῖα πρὸ πάντων ἔτη, βοηθουμένη σημαντικὰ ἀπὸ τὴν ἐξάπλωσιν καὶ τὴν πρακτικωτέραν ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν τοῦ σοσιαλισμοῦ. Τὸ ἀξίωμα, λέγουν οἱ μεταρρυθμισταὶ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχῆς, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἐξ αἵματος συγγένεια καλεῖται ἐπ' ἄπειρον εἰς τὴν κληρονομίαν, ἀντίκειται καὶ εἰς τὴν κοινοτάτην σημερινὴν ἀντίληψιν, ἥτις αὐτόχρημα κωμικόν, ἂν μὴ ἐγκληματικὸν θεωρεῖ τὸ θέαμα, καθ' ὃ ἄνθρωποι ξένοι τελείως πρὸς τὸν ἀποβιοῦντα, οἷον οἱ δισεξάδελφοι ἢ οἱ μικροὶ ἀνεψιοὶ καὶ τὸ ἄλλο σμῆνος τῶν καλοθελητῶν, οἵτινες περιστοιχίζουν τὰ πλούσια φέρετρα, καλοῦνται εἰς τὴν κληρονομίαν ἐν ἐλλείψει διαθήκης. Πρακτικὸν ἑπομένως νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ πρὸ τῆς Νεαρᾶς 118 δίκαιον, συστέλλοντες ἔτι πλέον τὰ δικαιώματα τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας ἐν γένει. Καὶ οὕτως ἡ καινοτομία ἐξαγγέλλεται ὡς ἑξῆς: Ἀπόλυτος ἐλευθερία πρὸς τὸ διατιθέναι διὰ διαθήκης. Ἐν ἐλλείψει ὅμως διαθήκης τὴν ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴν ν' ἀποτελῶσιν οἱ κατιόντες καὶ ἀνιόντες ἐπ' ἄπειρον, ἐκ δὲ τῶν ἐκ πλαγίου μόνον οἱ ἀδελφοὶ καὶ κατά τινας ἐκ τῶν οὐχὶ ἀδιαλλάκτων καὶ οἱ θεῖοι καὶ ἀνεψιοί. Πέραν τούτων τὸ Κράτος. Ποία δὲ φρονεῖτε ἡ ἐκ τούτου ὑπολογιζομένη διὰ τὸ Κράτος ὠφέλεια; Εἰς Γερμανὸς νομομαθής, ὁ πολὺς Bamberger, ὑπολογίζει ὅτι τὸ κέρδος τοῦ Γερμανικοῦ ταμείου ἐκ τῆς προσόδου ταύτης θὰ ἀνέρχηται εἰς 500 ἑκατομμύρια μάρκας, ἤτοι εἰς 625 ἑκατομμύρια φράγκα κατ' ἔτος. Ἐπὶ τῶν πέραν τοῦ ὑπολογισμοῦ τούτου ὀνείρων εἶνε περιττὸν φρονοῦμεν ν' ἀσχοληθῶμεν, διότι ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου λαμβάνουν τὸν λόγον οἱ σοσιαλισταί, οἱ ὁποῖοι παραθέτουν τόσα καὶ τόσα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐπιτύχουν ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τούτου αἱ κοινότητες καὶ οἱ δῆμοι.

Εἰς τὸ μεταξὺ ἂς ζῶμεν ἡμεῖς μὲ τὸ σύστημα τὸ καλοῦν καὶ τοὺς τρισεξαδέλφους ἀκόμη εἰς τὴν κληρονομίαν, τὸ ἀποκλεῖον δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς συζύγους.

✱

Ἄλλη παράβολος ἰδέα ἐτέθη ἐπὶ τοῦ νομικοῦ τάπητος. Παράβολος ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως ἥκιστα δὲ πρακτικῆς, κοινωνικῶς τοὐλάχιστον. Εἰσηγηταὶ οἱ πολυπαθεῖς Γάλλοι οἱ μαστιζόμενοι ὡς γνωστὸν ἀπὸ τὴν τόσην ἐξάπλωσιν τοῦ *διπαιδικοῦ* (ὁ ὅρος προφανῶς εἶνε κακόηχος) συστήματος, ὅπερ ὀφείλεται εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ σημερινοῦ βίου καὶ τὰς δυσβαστάκτους ἐκ τούτου δαπάνας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν τελειοποίησιν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν τῶν *κατὰ τῆς συλλήψεως* μέσων. Περὶ τοῦ ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη οὔτε ἀπόπειρα ἐκτρώσεως ἢ ἀμβλώσεως εἶνε οὔτε ἄλλο τι ἀδίκημα ἀποτελεῖ, οὐδεμία χωρεῖ συζήτησις. Τὸ ἐρωτώμενον ὅμως καὶ ἀνακινούμενον ὡς ζήτημα πρὸ παντὸς κοινωνικόν, ἐκ παραλλήλου ὅμως καὶ νομικόν, εἶνε: Δύναται νομοθετικῶς νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀδίκημα ἡ πρᾶξις αὕτη; Ἡ συζήτησις ἐξακολουθεῖ εἰς τὰ περισσότερα κοινωνιστικὰ καὶ νομικὰ περιοδικά, προσκρούουσα σπουδαιότατα πρὸ τοῦ σκοπέλου τοῦ ἀσύλου τῆς εὐνῆς καὶ τῆς δημοσίας ἠθικῆς.

✱

Νέον δεῖγμα τοῦ πρακτικοῦ πνεύματος μὲ τὸ ὁποῖον παρακολουθεῖ τὰς ἐμπορικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀνάγκας μᾶς παρέχει ἡ Γερμανικὴ νομοθεσία. Ἐψηφίσθη πρὸ ἑβδομάδων μόλις ἐν τῷ Ράϊχσταγ εἰς τρίτην ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν περὶ διαμαρτυρίας διατάξεων τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου. Αἱ σχολαστικαὶ ἐκεῖναι διατάξεις ὑπὸ τῶν ὁποίων καὶ ἡμεῖς διεπόμεθα, ἡ παρέμβασις τοῦ συμβολαιογράφου ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ νοηθῇ διαμαρτυρικόν, ἡ Φαρισαϊκὴ τήρησις τῆς ὡρισμένης ἡμέρας καθ' ἣν ἐπὶ ποινῇ ἀπωλείας καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ δικαιώματος κατὰ τῶν ὀπισθογράφων, ὑπὸ ὡρισμένας δὲ προϋποθέσεις καὶ κατὰ τοῦ ἐκδότου, διατάσσεται ἡ σύνταξις τοῦ διαμαρτυρικοῦ, ὅλα ταῦτα κατὰ τὸ πλεῖστον καταργοῦνται, γενικῶς δὲ ἁπλοποιοῦνται ὅλαι αἱ διατυπώσεις καὶ ἐλαφρότεραι τάσσονται συνέπειαι ἐν περιπτώσει μὴ συντάξεως διαμαρτυρικοῦ. Χάριν τῆς ἱστορίας ἀναφέρομεν, ὅτι εἷς ἐκ τῶν παραγόντων, τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐργασθέντων ὑπὲρ τῆς τοιαύτης καινοτομίας ἦτο καὶ ὁ πρὸ μηνῶν ἀποθανὼν μέγας Ρωμαϊστὴς Ἕρρικος Dernburg.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ κ.κ. ΔΙΚΗΓΟΡΟΥΣ

Ἡ «Δικαιοσύνη» ἥτις ὡς κύκλον ἀναγνωστῶν ἔχει πάντας τοὺς δικηγόρους καὶ τοὺς μετὰ τῶν δικαστηρίων ἐπαγγελματικῶς ἢ ἄλλως συνδεομένους, εἶνε προφανῶς τὸ μοναδικὸν ὄργανον διὰ τοῦ ὁποίου, συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, ἐπιβάλλεται νὰ γίνωνται αἱ ἐπὶ διαζυγίων, αἰτήσεων περὶ χωρισμοῦ κτημάτων κλπ. ὁριζόμεναι ὑπὸ τοῦ νόμου δημοσιεύσεις. Περιττὸν ἐπίσης νὰ ὑπομνήσωμεν ὅτι τὸ ὄργανον τοῦτο τῶν δικηγόρων κυρίως, πᾶν ἄλλο ἢ κερδοσκοπικὸν σκοπὸν ἐπιδιώκει, τούτου δ' ἕνεκα ἀναλαμβάνει πᾶσαν ἐν γένει τοιαύτης φύσεως δημοσίευσιν εἰς τὸ ἥμισυ τῆς συνήθους τιμῆς.

Τόμοι τῆς «Δικαιοσύνης» πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς, τοῦ μὲν πρώτου ἔτους πρὸς δραχμὰς 5 τοῦ δὲ δευτέρου πρὸς δραχμὰς 7.50 ἕκαστος·

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ
ΟΙ ΠΑΡΙΑΙ

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον εἴχομεν δημοσιεύσει ἐπιστολὴν τοῦ ἐκ τῶν πολυτιμοτέρων συνεργατῶν τῆς «Δικαιοσύνης» ὑφηγητοῦ τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου καὶ δικηγόρου ἐν Κερκύρᾳ κ. Π. Γιωτοπούλου, διά τῆς ὁποίας παραστατικώτατα ἐξεικονίζεται ὁ τρόπος καθ' ὃν καταρτίζονται αἱ κατάλογοι τῶν ἐνόρκων, τρόπος ἕνεκα τοῦ ὁποίου, ὡς καὶ ἡμεῖς παρετηρήσαμεν, κατέληξε τὸ λαϊκὸν δικαστήριον νὰ ἀπαρτίζηται ἐκ τῶν αὐτῶν στερεοτύπως προσώπων ἅτινα ἐκ περιτροπῆς ὁδηγοῦνται ὅπως ἐκτελέσωσιν αὐτὰ ἀποκλειστικῶς τὰ καθήκοντα τοῦ ἐνόρκου κριτοῦ. Συνέχειαν τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης ἀποτελεῖ ἡ κατωτέρω τοῦ κ. Π. Γιωτοπούλου διὰ μέσου τῶν εὐθύμων γραμμῶν τῆς ὁποίας πολλὰ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαβλέπῃ ὁ ἀναγνώστης.

Φίλοι Κύριοι Διευθυνταὶ τῆς «Δικαιοσύνης»

Ἐν τῷ προχθὲς ἀποσταλέντι ὑμῖν ἄρθρῳ μου περὶ τῶν παριῶν τοῦ Κακουργιοδικείου Κερκύρας, παρέλειψα ν' ἀναγράψω, ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι μου ὡς ἐνόρκου δὲν θὰ ἦσαν ἁπλῶς τέσσαρες ἐπὶ 5 συνόδων, ἀλλ' ὅτι θὰ ἔφθανον ἀναμφιβόλως μεγαλείτερον ρεκόρ, ἐὰν μὴ εἶχον ἐν μέρει διασωθῇ ἐκ τῆς ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ 1907 διαμονῆς μου.

Ἐὰν ὅμως ἐκ τούτου θελήσητε νὰ σχηματίσητε τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ ἁπλῆ ἐπιχείρησις ταξειδίων ἀποτελεῖ κατὰ τοῦ ἐνορκικοῦ κινδύνου ἀλάνθαστον προστατευτικὸν μέτρον, βεβαιώθητε ὅτι πλανᾶσθε. Ὄντως ἐγὼ ἀναχωρήσας ἐντεῦθεν δι' Ἀθήνας κατὰ τὰ μέσα τοῦ Ὀκτωβρίου 1907, ἐδέησεν, ὅπως δυνηθῶ ν' ἀναχωρήσω νὰ λάβω, πρὸ τοῦ ἀτμοπλοϊκοῦ εἰσιτηρίου, ἄδειαν ἀπουσίας, ὑπηρετῶν φυσικῷ τῷ λόγῳ ὡς ἔνορκος καὶ κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1907, ἅμα δ' ὡς ἐπανῆλθον εἰς Κέρκυραν, κατὰ τὰ μέσα τοῦ Νοεμβρίου 1907, ἀποβιβασθεὶς ἐκ τῆς «Ἀντιγόνης» συνήντησα μεταξὺ τῶν πρώτων εἰς τὴν προκυμαίαν τῆς Κερκύρας, δικαστικὸν κλητῆρα, ὅστις, μαθὼν ὡς φαίνεται καὶ αὐτὸς τὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ κ. Γουναράκη, ἐξῆλθεν εἰς προϋπάντησίν μου ἀνὰ τὴν προκυμαίαν, ἅμα τῷ κατάπλῳ τοῦ πρώτου ἐκ Πειραιῶς ἀτμοπλοίου καὶ ἀναχαιτίσας με μοὶ ἐπέδωκε νομοτύπως τὴν πρὸς ἐμφάνισιν κλῆσιν (ὡς ἐνόρκου ἐννοεῖται) διὰ τὴν τοῦ Δεκεμβρίου 1907 σύνοδον.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ὅτι μόνον διὰ παρατεταμένης διαρκείας ταξειδίων ἔχει τις ἐλπίδας τινὰς διασώσεως καί μάλιστα ὡς εὐφρόσυνον γεγονὸς δέον νὰ χαιρετισθῇ τὸ ὅτι παρ' ἡμῖν δὲν ἔχουσι διαδοθῇ αἱ περὶ *ἀστρικοῦ σώματος* διδασκαλίαι τῶν θεοσοφιστῶν, καθ' ἃς δύναταί τις νὰ παρευρίσκηται συγχρόνως εἰς διαφόρους πόλεις, ἄλλως, οὔτε τὰ μακρὰς διαρκείας ταξείδια, οὔτε αὐταὶ αἱ μεταναστεύσεις θὰ ἠδύναντο νὰ μᾶς σώσωσι.

Πιστεύσατε ἐν τούτοις, φίλοι Κύριοι, ὅτι ἐὰν τὸ μεταναστευτικὸν πνεῦμα ἦτο μᾶλλον διαδεδομένον ἐν Κερκύρᾳ, ἢ ἐὰν τοὐλάχιστον ἱδρύοντο καὶ παρ' ἡμῖν μεγάλα μεταναστευτικὰ γραφεῖα,—ὡς τὰ τοῦ Πειραιῶς καὶ τὰ τῶν Πατρῶν, ὁποῖα ἔδει νὰ λειτουργῶσιν εἰς πᾶσαν πόλιν τοῦ προτύπου Βασιλείου—ἠθέλομεν ἴδῃ τὴν ἀθρόαν τῶν παριῶν τοῦ Κακουργιοδικείου Κερκύρας μετανάστευσιν δι' Ἀμερικὴν ἢ Αὐστραλίαν.

Τὸ κατ' ἐμέ, ἐν τούτοις, μετὰ τὸ ὡς ἐξῆλθον τῆς «Ἀντιγόνης» περυσινόν μου πάθημα οὐδὲν δύναται νὰ μὲ παρηγορήσῃ. Ἔχω καταληφθῇ πλέον, φίλοι συνάδελφοι, ἀπὸ τὴν ἑξῆς idée fixe· ὅτι τίποτε δὲν θὰ δυνηθῇ πλέον νὰ μὲ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τοῦ ἐφιάλτου τούτου. Οὔτε αὐτὸς ὁ θάνατος. Διότι οὐδὲν ἀποκλείει, ὅτι ἐὰν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διαδοθῇ ὁ πνευματισμὸς ἐν Ἑλλάδι δὲν θὰ τρέχω τὸν κίνδυνον νὰ καλοῦμαι διὰ τοῦ τραπεζίου, ἐὰν μὴ διὰ κλητῆρος, εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Κακουργιοδικείου Κερκύρας.

Δέχθητε, παρακαλῶ, τὰς φιλικὰς καὶ συναδελφικὰς προσρήσεις μου.

Κέρκυρα 23 Ἀπριλίου 1908.

Π. Γιωτόπουλος

Υ. Γ. Ἐκ τῆς ἐπιμελοῦς ἐρεύνης τοῦ περὶ Κακοργιοδικείου νόμου προέβην εἰς τὴν ἑξῆς μαθηματικὴν ἀνακάλυψιν, ἣν καὶ σᾶς ἀνακοινῶ, ὑποβάλλων αὐτὴν καὶ ὡς talisman τοῖς ἀπανταχοῦ τοῦ Βασιλείου κυρίοις Ἐνόρκοις.

Ὅπως εὕρωμεν πάραυτα τὸν ἀριθμὸν τῶν συνόδων (Σ) εἰς ἃς δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ ἡ ἐφ' ἅπαξ πρόσκλησις ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἐνόρκων [Ε] δέον νὰ κάμωμεν χρῆσιν τῆς ἑξῆς ἐξισώσεως Ε—50:50=Σ.

Τοὐτέστι ἀπὸ τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνόρκων ἀφαιροῦμεν 50 διαιροῦμεν τὸ ὑπόλοιπον διὰ 50 τὸ δὲ πηλίκον θέλει ὑποδείξει ἡμῖν τὸν ἀριθμὸν τῶν ὀνομάτων.

Παραβάλατε τὸν μαθηματικὸν τοῦτον τύπον πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ,ΒΚΒ' νόμου καὶ θέλετε ἔτι μᾶλλον πεισθῇ περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς γαλλικῆς παροιμίας nécessité donne de l'industrie.

Ἐν τούτοις καὶ αὐτὴ ἡ μαθηματικὴ ἀνακάλυψις δὲν μὲ ἐμποδίζει νὰ σᾶς παρακαλέσω ὅπως μοὶ ἀποστείλητε, μέχρι νεωτέρας ἀγγελίας, τὰ προσεχῆ φύλλα τῆς «Δικαιοσύνης» κατὰ τὴν ἑξῆς διεύθυνσιν·

Κον Π. Γιωτόπουλον, ἔνορκον Παρίαν —Κακουργιοδικεῖον, Κέρκυραν.

Αἱ στῆλαι τῆς «Δικαιοσύνης» εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δικηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, εὑρισκομένου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μὲ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου.

Ἐνήμερος

Ἓν ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα δικαστικὰ γεγονότα τῆς τελευταίας δεκαετηρίδος, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, θὰ ἀποτελέσῃ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ πινάκιον τοῦ Ἀκυρωτικοῦ τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔφθασεν εἰς πλήρη κατὰ κυριολεξίαν ἐνημερότητα. Κατὰ τὸ τελευταῖον ἐκδοθὲν ἔκθεμα, πρόκειται νὰ ἐκφωνηθῶσι πρὸς συζήτησιν τὴν προσεχῆ Δευτέραν ὑποθέσεις ἐγγραφεῖσαι μέχρι τῆς 17 Μαρτίου 1908, ἤτοι μόλις πρὸ δύο μηνῶν. Τὰ ἐκ τούτου ἀγαθὰ οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος καὶ σήμερον νὰ ἐξάρωμεν, διότι ἡ εἰκὼν ἣν ἀπὸ ἀπόψεως ἐνημερότητος παρουσίαζε τὸ αὐτὸ δικαστήριον πρὸ διετίας ἀκόμη, ὁπότε ἐδίκαζεν ὑποθέσεις ἐγγεγραμμένας πρὸ πενταετίας ἂν μὴ καὶ ἑξαετίας, ὑπῆρξε τόσον ζωηρά, ὥστε πᾶς λόγος περιττεύει. Ἤδη ὑπολείπεται καὶ τὸ τελευταῖον, ὅπερ ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις θὰ ἦτο προκριτώτερον νὰ ἐπετυγχάνετο πρῶτον. Τὸ ἐνιαῖον ἐν τῇ νομολογίᾳ. Κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, ἥτις, δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν, ἀποτελεῖ τὴν εὐχὴν παντός, ἡ ἐν τοῖς διαφόροις ζητήμασι γνώμη τοῦ ἀνωτάτου ἡμῶν δικαστηρίου ἀπόλυτος ὑφίσταται ἀνάγκη νὰ παραμένῃ μία καὶ ἡ αὐτή, μὴ μεταβαλλομένη εἰμὴ ὅταν σοβαρὰ συντρέξωσι γεγονότα ἢ κοινὴ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μορφωθῇ κρίσις τοῦ δικαστικοῦ ἢ νομικοῦ κόσμου. Οὐδεὶς εἶνε ἐπιτετραμμένον οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ λησμονήσῃ ὅτι διεπόμεθα ἀπὸ τὸ ἐλαστικώτερον καὶ εὐπλαστότερον ἀστυκὸν δίκαιον, οἷον τὸ τῶν Ρωμαίων, ὅπερ ἀκριβῶς εἰς τοῦτο ὀφείλει τὸ μεγαλεῖόν του, εἰς τὸ ὅτι αἱ διατάξεις του διεμορφώθησαν ἐκ τῶν ἑκάστοτε

κοινωνικῶν ἀναγκῶν, ἀς ὁ Ρωμαῖος δικαστὴς οἱονεὶ ὡς νομοθέτης παρηκολούθει. Αἱ περιστάσεις ὅμως ἐκεῖναι ὑπὸ τὰς ὁποίας τὸ δίκαιον τῶν Ρωμαίων διεπλάσθη ἐξέλιπον πλέον, ἀπὸ πολλοῦ δὲ ἐπὶ τοῦ δικαίου τούτων ἐλέχθη καὶ ἡ τελευταία λέξις. Ὁ ἐφαρμοστὴς ἄρα τῆς σήμερον καλεῖται, οὐχὶ νὰ ἀναπτύξῃ τὸ δίκαιον τοῦτο, ἀλλὰ νὰ τὸ ἀποκρυσταλλώσῃ, ἂν ἡ ἔκφρασις εἶνε ἐπιτετραμμένη. Τολμῶμεν δὲ νὰ εἴπωμεν ὅτι μυριάκις προτιμότερον εἶνε νὰ ἐπικρατήσῃ ἐν τοῖς κατ' ἰδίαν ζητήμασιν οἱαδήποτε λύσις, ἀλλὰ μία, ἢ νὰ ἀναζητῶμεν ἑκάστοτε τὴν τελειοτέραν, ὁπότε ἴσως μὲν ὀνομασθῶμεν ἀκριβολόγοι ἐπιστήμονες, πάντως ὅμως τραυματίζομεν τὴν δημοσίαν πίστιν, ὅπερ δὲ τὸ δεινότερον παριστῶμεν εἰς τὰ βλέμματα τῶν ἁπλοϊκωτέρων τὴν δικαιοσύνην μὲ δύο μέτρα καὶ μὲ διπλᾶ σταθμά.

Ὑπὸ τοιούτους ὅρους ἀνυπόκριτον ἐκδηλοῦμεν τὴν χαρὰν ἡμῶν διὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν γεγονὸς τῆς πλήρους ἐνημερότητος.

Πλαστὰ ἢ ἄκυρα.

Ἐν μέσῳ ἀκρατήτων γελώτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐν μέσῳ καταφανοῦς δυσφορίας ἀφ' ἑτέρου ἠκυροῦντο πρὸ ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα Πλημμελειοδικείου ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην δίκαι κατ' ἐρήμην, διότι κατ' αὐτὰς εἶχον συμπληρώσει τὸ δικαστήριον δικηγόροι χωρὶς ν' ἀναγράφηται ἐν τοῖς πρακτικοῖς κατὰ τὰ συνδεδυασμένα ἄρθρα 263 τῆς Ποιν. Δικ. καὶ 32 τοῦ Ὀργανισμοῦ ὅτι ἐκωλύοντο οἱ λοιποὶ δικασταὶ καὶ οἱ ἔμμισθοι καὶ ἄμισθοι πάρεδροι. Καὶ ἔφευγον οἱ κατηγορούμενοι κατενθουσιασμένοι· ἴσως τινῶν ἔχουν παραγραφῇ τὰ ἀδικήματα. Ἡ σπουδαία ἀνακάλυψις ὀφείλεται εἰς τὸν συνάδελφον κ. Μανωλίδην.

Διεδόθη, ὅτι ασφαλῶς ἐπίκειται ἡ τιμωρία τοῦ ὑπαιτίου τῆς παραλείψεως ὑπαλλήλου, ὡς ἐὰν ἀπῄτησαν παρ' αὐτοῦ ποτε νὰ γινώσκῃ τὰ καθήκοντά του πρῶτον· ὡς ἐὰν ὑπάρχῃ κώλυμα ὅταν ἀναγράφηται· ὡς ἐὰν φροντίζῃ τις νὰ τὸ διακριβώσῃ ὅταν τὸ ἀναγράφῃ. Δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι κατὰ τὴν ἀνωτέρω συνεδρίασιν τοῦ Πλημμελειοδικείου, καθ' ἣν ἠκυροῦντο αἱ κατ' ἐρήμην δίκαι, παρίστατο ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ εἷς τῶν κ.κ. ἀμίσθων παρέδρων καὶ ἐγέλα, καὶ ὅμως δὲν ἐκαλεῖτο πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δικαστηρίου, καὶ ὅμως παρηγγέλλετο καὶ ἀπεδέχετο ὁ γραμματεὺς νὰ βεβαιώνῃ τὸ κώλυμα αὐτοῦ.

Ὥστε τὰ πρακτικὰ κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ εἶνε ἢ πλαστὰ ἢ ἄκυρα. Καὶ ἡ μὲν ἀκυρότης εἶνε τιμωρητέα, διότι ἐλέγχει παράβασιν τύπου, ἡ δὲ πλαστότης εἶνε ἀξιέπαινος διότι ἀποδεικνύει τὴν τήρησιν τοῦ νόμου! Ὁ κακόμοιρος ὁ *Καραγκιόζ* **Μπεροντὲς** ἐξηυτελίσθη ἐντελῶς καὶ καθολοκληρίαν! Μέγα θέμα διὰ τὰ καθ' ἡμᾶς φαιδρολογήματα τῶν καθηκοντολόγων!...

Ὁ περὶ συντάξεων

Σχετικῶς πρὸς τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Διπλὴ Δικαιοσύνη» ἄρθρον τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου κ. Σπ. Ι. Θεοδωροπούλου, τὸ δημοσιευθὲν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Δικαιοσύνης», καὶ εἰδικῶς ὡς πρὸς τὸν περὶ συντάξεων νόμον τῆς ἐπισήμου τοῦ ὁποίου ἑρμηνείας ἡ ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ παρίσταται πρέπει νὰ σημειωθῇ καὶ τοῦτο:

Ἂν ἡ Βουλὴ ἑρμηνεύσῃ τὸ 3ον ἄρθρον τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων νόμου ΧΝΒ' τῆς 3ης Αὐγούστου 1861 συμφώνως πρὸς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Β. Οἰκονομίδου, τότε ὁ Νόμος ΑΩΠΣΤ τῆς 18 Φεβρουαρίου 1891 δὲν ἔχει πλέον λόγον ὑπάρξεως καὶ συνεπῶς πρέπει ν' ἀκυρωθῇ, καθόσον μάλιστα περιορίζεται δι' αὐτοῦ τὸ δικαίωμα τῆς προσμετρήσεως τῶν πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς μόνους τοὺς ἀποκτήσαντας ἤδη τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως στρατιωτικοὺς διὰ τῶν στρατιωτικῶν των ὑπηρεσιῶν, ἀδικουμένων οὕτω τῶν μὴ δυνηθέντων διὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς των, ἤτοι ἀσθενείας κλπ. νὰ συμπληρώσωσι τὰ ἔτη τῆς συντάξεώς των διὰ στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν, δυναμένους ὅμως νὰ συμπληρώσωσι ταῦτα καὶ ἀποκτήσωσι τὸ δικαίωμα συντάξεως διὰ πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν προστιθεμένων εἰς τὰς προγενεστέρας αὐτῶν στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας. Ἅμα ὁ ὑπάλληλος διορισθῇ εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν διὰ Βασ. Διατάγματος, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ 1ον ἄρθρον τοῦ περὶ συντάξεως ΧΝΒ' τοῦ 1861 νόμου, εἴτε διὰ πολιτικῶν ἢ στρατιωτικῶν καθαρῶς, εἴτε διὰ μικτῶν ἐκ στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν, ἀδιαφόρως τοῦ ποῖαι ἐξ αὐτῶν προηγήθησαν ἢ ἐπικολούθησαν, συμπληρώσῃ ὁ ὑπάλληλος τὰ ἔτη τὰ πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως, νὰ λαμβάνῃ ταύτην.

Καπετανάτα

Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀντίρρησις, ὅτι τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἡμῶν φύλλῳ ἄρθρον τοῦ κ. Γιωτοπούλου, ὑπὸ τὸν τίτλον «οἱ παρίαι τοῦ Κακουργιοδικείου», εἶχεν ὅλην τὴν σοβαρότητα τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἔχῃ καὶ ἐνεποίησεν ὅλην τὴν βαθεῖαν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἐμποιήσῃ. Φοβούμεθα ὅμως, ὅτι καὶ ἡ σοβαρότης καὶ ἡ ἐντύπωσις θὰ περιορισθῶσιν εἰς τήν, τὸ δὴ λεγόμενον, θεωρίαν. Διότι μᾶς πείθει μακρὸν παρελθόν, ὅτι οὐδαμῶς θὰ μεταβληθῇ ἡ κατάστασις. Ἕκαστος προϊστάμενος δημοσίας ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλεινῷ Βασιλείῳ ὑπολαμβάνει τὴν ὑπηρεσίαν του ὡς ἰδιαίτερον καὶ ἀποκλειστικὸν ἑαυτοῦ *καπετανάτον*, διαχειρίζεται δὲ καὶ διοικεῖ αὐτὴν κατὰ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν του, τὰς διαθέσεις του, τὰς εὐνοίας ἢ δυσμενείας του, τὴν ἑκάστοτε ἰδιοτροπίαν του καὶ τοὺς ἑκάστοτε ἰσχυροὺς τῆς ἡμέρας, οἵτινες ἔχουν τὸ μέρισμά των ἐκ τῶν διαφόρων καπετανάτων. Πᾶν παράπονον καὶ πᾶσα διαμαρτυρία ἀποτελοῦσιν ἀσέβειαν καὶ θρασύτητα, ἢ ἄλλως προδίδουσιν ἐπιπολαιότητα καὶ ἐρημίαν πρακτικοῦ πνεύματος. Πᾶσα δὲ ἐπέμβασις προϊσταμένης ἀρχῆς ἢ εἶνε ὕποπτος ὡς προκληθεῖσα ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας πρὸς πλήρη κατάκτησιν τοῦ καπετανάτου, ἢ καυτηριάζεται ὡς προερχομένη ἐκ πνεύματος κακῶς ἐννοουμένης ἐπιδείξεως, ἐκ κακεντρεχείας, πάντως ἐξ ἐλλείψεως ἀβρότητος, ἐπὶ τέλους εἶνε καὶ ἀνόητος διότι τείνει νὰ εἰσαγάγῃ τακτικὴν ἥτις θὰ στραφῇ καὶ κατὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν κεφαλῆς προϊσταμένων καὶ ἐκείνων ἄλλου καπετανάτου. Καὶ τοιουτοτρόπως αἱ δημόσιαι παρ' ἡμῖν ὑπηρεσίαι εἶνε κύκλοι κεχωρισμένοι καὶ ἰδιαίτεροι, ἄνευ συνοχῆς καὶ ἐξαρτήσεως, ἐν αἷς πολλάκις μάλιστα ἄλλος προΐσταται καὶ ἄλλος διοικεῖ καὶ ἄλλος ἐμπνέει. Ἑνιαία ἐνέργεια καὶ ὡρισμένη σκοπιμότης ὑπάρχει μόνον ἐν τῇ ἐξυπηρετήσει σκοπῶν φαύλων, τῶν σκοπῶν τῶν κομμάτων. Νόμοι, Διατάγματα, Ἐγκύκλιοι, Ὁδηγίαι, Κανονισμοὶ καὶ Ἑρμηνεῖαι εἶνε δι' ἄλλους μὲν παγίδες ἀπαίσιαι δι' ἄλλους δὲ παιγνίων ἀθύρματα. Θὰ ἠδύνατο βέβαια, προκειμένου περὶ τῆς Δικαιοσύνης, νὰ γείνῃ λόγος περὶ πειθαρχίας, ἐπιθεωρήσεως, ἐλέγχου καὶ ἐπιβολῆς, ἀλλ' ἀτυχῶς ὁ τῷ ὄντι σοφὸς κ. Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶνε διαρκῶς ἀπησχολημένος εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν σοφῶν ἀγορεύσεών του καὶ εἰς τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν, καθ' ὅσον ἄλλως τε, λέγει, *δὲν ἔχει ἁρμοδιότητα* ἐδῶ, ἐκεῖ, πέραν.

Ἡ τετάρτη φάσις

Εἰς περιωπὴν ἀλύτου ζητήματος κινδυνεύει νὰ ἀναχθῇ τὸ τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ τοῦ Κακουργιοδικείου ἐν τῷ νέῳ Καταστήματι τοῦ Πρωτοδικείου.

Ἀπ' ἀρχῆς ἡμεῖς ἐτονίσαμεν ὅτι πρόκειται περὶ ζητήματος καθαρῶς *Συναλλακτικοῦ*. Τὸν ὅρον τὸν γνωρίζομεν ὅλοι καὶ διὰ τοῦτο πᾶσα ἐπεξήγησις περιττεύει. Ὅταν πρὸ ἀρκετῶν μηνῶν ἐλήφθη ἡ πρώτη ἀπόφασις, ἐνεφανίσθη ἡ θεὰ συναλλαγὴ ἐν ὅλῃ της τῇ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ πρὸ τοῦ τόσου μεγαλείου ἡ πρώτη ἐκείνη ἀπόφασις ἐξεμηδενίσθη. Ποιά τις ὅμως τῶν δικηγόρων καὶ τοῦ ἡμερησίου τύπου κίνησις συνετάραξε κάπως τὰ συναλλακτικὰ τέλματα καὶ νέα φαινομενικὴ ὑποχώρησις ἣν ἠκολούθησεν ἅμα τῇ κατευνάσει νέον *θράσος* καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἤδη εὑρισκόμεθα εἰς τὴν τετάρτην ὀλίγον πανηγυρικώτερον ἐξαγγελθεῖσαν ὁριστικὴν ἀπόφασιν, καθ' ἣν τὸ κράτος τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θουκυδίδου ἐρειπίου καταλύεται. Ὡς φασιν ὅμως πάντοτε.

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΑ ΤΕΧΝΑΣΜΑΤΑ

ΤΙ ΕΙΝΕ;

Δευτέρα ἐπιστολὴ τοῦ συνεργάτου μας Ἰώβ.

Κύριε Συντάκτα,

Ὁ θαυμασμός μου πρὸς τὴν ἀνεξάντλητον εὐφυΐαν τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων δικηγόρων εἶνε τόσος, ὥστε διαρκῶς μὲ ἐμπνέει εἰς... πολυγραφίαν καὶ εἰς ἐπανάληψιν τετριμμένων διηγήσεων τὰς ὁποίας οἱ ἀναγνῶσταί σας γνωρίζουν καλλίτερον παντὸς ἄλλου. Ὁπωσδήποτε ἔχω τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ φιλοξενήσητε καὶ τὴν παροῦσαν, ἐκλιπαροῦντες καὶ ἐκ μέρους μου τὴν ἐπιείκειαν τῶν ἀναγνωστῶν σας διὰ τὸ φορτικὸν καὶ τοῦ θέματος καὶ τοῦ ὕφους μου. Εἰς τὴν προηγουμένην ἐπιστολήν μου σᾶς περιέγραψα τὴν τελευταίαν ἐξέλιξιν τῆς μεθόδου, δυνάμει τῆς ὁποίας ἡ κατάσχεσις καὶ διὰ πλειστηριασμοῦ ἐκποίησις οἱουδήποτε ἀκινήτου ἐξαρτᾶται οὐχὶ ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ δανειστοῦ, ἐνυποθήκου ἢ μή, ἀλλ' ἐκ τῆς καλῆς θελήσεως τοῦ ὀφειλέτου.

Σήμερον ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ἀπασχολήσω μὲ τὸ ζήτημα τῶν ἐν γνώσει ἀκύρων εἰς χεῖρας τρίτου, ἰδιαίτατα δὲ εἰς χεῖρας τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ τοῦ Δημοσίου, κατασχέσεων. Δὲν ὑποστηρίζω ὅτι ὑφίσταται συστηματικὴ συμμορία ἐκβιαστῶν, χρηματιζομένων διὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἀτελειῶν ἀφ' ἑνὸς τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς Πολιτικῆς μας Δικονομίας καὶ τῆς ἐλλείψεως ἀφ' ἑτέρου καὶ κόκκου ἀκόμη πρακτικοῦ πνεύματος καὶ ἀντιλήψεως τῶν ἀτομικῶν ἀναγκῶν ἐκείνων εἰς οὓς ἔχουν ἀναθέσει αἱ Τράπεζαι καὶ τὸ Δημόσιον τὴν διαχείρισιν τῶν σχετικῶν τούτων ὑπηρεσιῶν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ἕν, ὅτι ὁ πρῶτος τυχὼν ἐπιτήδειος εἶνε εἰς θέσιν νὰ συγκρατήσῃ ἐπ' ἄπειρον ἐν κατασχέσει περιουσίας ὁλοκλήρους κατατεθειμένας παρ' οἱῳδήποτε διὰ δαπάνης μονοδράχμων τριῶν ἄτινα, ὡς γνωρίζετε, ἀρκοῦν πρὸς σύνταξιν ἑνὸς κατασχετηρίου καὶ πρὸς κοινοποίησιν τούτου. Τί πέραν τούτου ἀναμένει τὸν δύσμοιρον παρακαταθέτην, τὸ φαντάζεσθε. Ἀγὼν πολυετὴς πρὸς ἀκύρωσιν τῶν κατασχέσεων τούτων μετὰ τὴν ὁποίαν νέα κατάσχεσις καὶ νέος ἀγὼν καὶ ἐπὶ τέλους καταβολὴ τῶν λύτρων. Αὕτη ἦτο ἡ γνωστὴ μέθοδος, ἡ ὁποία ὅμως ἔσχε καὶ τὴν ἐξέλιξίν της, ἥτις ὀφείλεται εἰς τὸν δασκαλισμὸν ἀποκλειστικῶς τῶν χειριζομένων τὴν ποινικήν μας δικαιοσύνην. Ὡς γνωρίζετε, διὰ τὸ τύποις ἔγκυρον τῆς εἰς χεῖρας τρίτου κατασχέσεως, ἀπαραίτητον νὰ ὑπάρχῃ τοὐλάχιστον ἔγγραφον, ἀποδεικνύον ἢ καὶ πιθανολογοῦν τὴν ἀπαίτησιν. Ὅταν δὲν ὑπάρχῃ; Τότε τὸ φαντάζεται ἡ δικηγορικὴ ἐφευρετικότης, τὸ ἐπικαλεῖται ἐν τῷ κατασχετηρίῳ, κατὰ κανόνα τὸ βαπτίζει ἰδιωτικὸν, ἐνίοτε δὲ τῷ δίδει καὶ τὸ ὄνομα δημοσίου, ἀναφέρουσα καὶ ἀριθμὸν ἀκόμη συμβολαίου ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ὀφειλή! Θὰ σᾶς παρακαλέσω τὸ τελευταῖον τοῦτο νὰ τὸ πιστεύσητε ὡς γεγονός, ὅπως ἐπίσης ὡς γεγονὸς νὰ πιστεύσητε, ὅτι συμβούλιον Ἐφετῶν, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἤχθη τὸ ζήτημα, ἂν ὁ ἐπιβαλὼν κατάσχεσιν εἰς χεῖρας τρίτου ἐπὶ τῇ βάσει ἀνυπάρκτου δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου εἶνε ἔνοχος ἀπάτης ἢ ἐκβιάσεως ἢ οἱουδήποτε ἄλλου ἀδικήματος, ἀπήντησε διὰ προσφάτου βουλεύματός του, ὅτι οὐδενὸς ἀδικήματος εἶνε ἔνοχος.

Ἀλλὰ τότε τί εἶνε;

Ἐγὼ νὰ σᾶς ἀπαντήσω.

Αὐτὸς μὲν εἶνε ἄξιος παρασημοφορίας, ἐκεῖνος δὲ ὅστις ὑπὸ τοιούτους ὅρους ἀδικεῖται χωρὶς οὔτε ἀδίκημα οὔτε ἀδικοῦντα νὰ ἀνακαλύπτῃ ἡ Ἑλληνικὴ δικαιοσύνη, εἶνε ἀνόητος πρώτης γραμμῆς μὴν χειροδικῶν.

Ἡ λύσις εἶνε ἥκιστα νομική, ἀνάλογος ὅμως πρὸς τὰ πράγματα.

Πρόθυμος ὁ συνεργάτης σας

Ἰώβ.

Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΚΑΙ Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Διάλεξις ἐκφωνηθεῖσα ἐν Βόλῳ τὴν 16 Μαρτίου 1908

ὑπὸ

ΠΑΝΑΓ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ

Πρωτοδίκου καὶ τακτικοῦ ἀνακριτοῦ

(Ὑπὲρ τῆς περιθάλψεως τῶν φυλακισμένων ἐν ταῖς φυλακαῖς Βόλου).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Εἶνε λοιπὸν λογικῶς σόλοικον νὰ ὑποτεθῇ ὅτι θ' ἀνασταλῇ τὸ λύθρον, τὸ μελαμβαφὲς τῶν χαινουσῶν τῆς ἐγκληματικότητος πληγῶν, ἐὰν πρότερον δὲν δημιουργηθῶσιν εὐγενεῖς προσωπικότητες ὡς βράχοι, ἀντέχουσαι στερρῶς εἰς ὅλας τὰς μετατροπὰς τῆς τύχης, εἰς ὅλας τὰς ἐπιδεξίους στροφὰς τῆς λυσσώδους κοινωνικῆς θυέλλης, ἥτις πάντοτε προσπαθεῖ νὰ ταπεινῇ, νὰ ἐξοντώνῃ, εἰς ὅλα τὰ μιαιφόνα μίση, εἰς ὅλας τὰς προσβολάς, ἃς ἡ ἀνθρωπίνη ἐχθροπάθεια ἐξυφαίνει! Ἡ ἄληκτος αὕτη τανυσίπτερος ἐγκληματικότης, ἥτις προκαλεῖ τὸ ἄλγος καὶ τὸν ὀδύνην τῆς πονεμένης ἐγκληματικῆς ψυχῆς καὶ τὸν ἀπεγνωκότα ὄλεθρον τεκμηριοῖ ἀναποδράστως, κατ' ἐπίφασιν τοὐλάχιστον ἓν μῖσος ἔμμονον, ἀναπόσπαστον, ποδήνεμον, ταχύ, ἓν ἔδαφος ἠθικὸν θρησκευτικόν, τὰ μάλα πεπτωκός, ὅπερ ἀκατασχέτως τείνει νὰ ζοφώσῃ τὸ ἰσχυρόν, τὸ διαυγές, ἐνθουσιῶδες καὶ δροσοβόλον πνεῦμα τοῦ νοήμονος Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ νὰ καταπνίξῃ τὴν ἔμφυτον πλὴν ἐντελῶς ἀκαλλιέργητον φιλοπάτριδα καὶ ἀτάρβητον ἐθελοθυσίαν του.

Ἐνισχύσατε αὐτὸν μὲ τὰ ζώπυρα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τότε ἐπετελέσατε τὸ πᾶν. Πρὸ παντὸς ὅμως διδάξατε αὐτὸν νὰ ᾖ ἀνεξίκακος, καλὸς κἀγαθὸς ἐν ἐπιγνώσει, μάρτυς κοινωνικὸς καὶ ἥρως, καὶ τότε ἀφεύκτως θὰ τρωθῇ θανασίμως τὸ φάσμα τῆς σπαργώσης ἐγκληματικότητος· διότι ἡ ἡρωϊκὴ καὶ ἀνένδοτος καλοκἀγαθία εἶνε ὁ σφοδρότερος τῆς ἐγκληματικότητος πολέμιος!

Παρετήρησα ἐκεῖ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Σπαρτιατικῆς δικαιοσύνης, τῆς δικαιοσύνης τῆς πατρίδος μου, ἐν ᾗ κατ' ἐπαγγελματικὴν ἀνάγκην συνεχρωτιζόμην τόσον στενῶς μὲ τὴν ἐγκληματικὴν ψυχήν, ἣν τόσον φιλοστόργως ἐνίσχυον, παρηγόρουν, περιέθαλπον, ἐπροστάτευον, ἠγάπων, παρετήρησα, ναί, ἓν πύρινον καὶ κελαινὸν δάκρυ νὰ καταλείψῃ τὰς κολασμένας ἐκείνας τοῦ ἐγκληματίου παρειὰς τοῦ ἐγκληματίου ὃν τὸ πρῶτον ὡς συνήγορος ἀπὸ τῆς θέσεως τῆς ὑπερασπίσεως ὑπερήσπισα· καὶ ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ τραγικῶς μεγαλοπρεποῦς δακρύου, ὅπερ δὲν ἦτο δάκρυ ἐρώσης καὶ τρυφερᾶς παρθένου, οὔτε δάκρυ ἐρωτόκου καὶ συμπαθοῦς ἀγγέλου, ἀλλὰ μαῦρον δάκρυ ψυχῆς κολασμένης, πεπτωκυίας ἀνθρώπου ἡττημένου καὶ ἠθικῶς παρηκμακότος, ἐπὶ τῇ θέᾳ ναὶ καὶ μόνῃ ᾐσθάνθην ῥῖγος ἱερὸν νὰ διαθέῃ ὁλόκληρον τὸ σῶμά μου καὶ συγκίνησιν σφοδρὰν νὰ συνταράσσῃ τὰ ἐπωδύνως ταλανιζόμενα καὶ καταπεπονημένα στήθη μου!

Τολμῶ δ' εἰπεῖν ὅτι ἐκ τοῦ δακρύου ἐκείνου τοῦ ἐγκληματικοῦ καὶ μόνου ἀφήρπασα τὸ θέμα τῆς σημερινῆς διαλέξεώς μου καὶ ἐκ τοῦ δακρύου ἐκείνου τοῦ μεγάλου ἠρύσθην τὰς ἀκραδάντους πεποιθήσεις μου περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἠθικῆς παλινορθώσεως τῆς ἐγκληματικῆς ψυχῆς. Καὶ ὅταν κατόπιν τῆς ἀγορεύσεώς μου ἥτις μὲ νοσταλγὸν σπαργὴν ἀπέμαξε καὶ ἐξήγνισε τὸ μέγα ἐκεῖνο τοῦ ἁμαρτωλοῦ δάκρυ, τὸ χρησιμεῦσαν ἐκεῖ ὡς ἐπίσημος σπονδὴ τῆς μετανοίας ἐνώπιον τῆς θείας καὶ ἀνθρωπίνης δι-

καιοσύνης. Καὶ ὅταν κατόπιν τῆς ἀθωωτικῆς τῶν ἐνόρκων ἐτυμηγορίας, τῆς οἱονεὶ συμμετασχούσης εἰς τὴν ἐπίσημον ταύτην τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἐξάγνισιν ἔλαβον ἓν σημείωμά του μὲ τὰς ἑξῆς λέξεις: «Σὲ εὐχαριστῶ καθόσον δὲν ἐπίστευον καὶ μὲ ἐδίδαξες νὰ πιστεύω δὲν ἠγάπων καὶ μὲ ἐδίδαξες ν' ἀγαπῶ!»

Ὦ! τότε ἡ συγκεκινημένη καὶ πολυώδυνος ψυχή μου συνειδυῖα ὅτι ἐπὶ μικρὸν καὶ αὕτη εἰς τὴν ἠθικὴν τοῦ ἐγκληματίου ἀναμόρφωσιν ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ συνετέλεσε, καὶ ἑαυτὴν ἐνδομύχως θεωρήσασαν ὡς πασῶν τῶν λοιπῶν εὐτυχεστέραν ἐν ὑψηλῇ ἐκστάσει γλυκυπίκρως ὑπετραύλισεν. Ὦ! πόσον ἄδικον πόσον κρῖμα εἶνε νὰ πάσχῃ μία ψυχὴ τόσον ἀπείρως ὡραία τόσον εὐγενής, ἥτις καλεῖται Ἑλληνικὴ ἐγκληματικὴ ψυχή!

Πρὸς Θεοῦ λοιπὸν, σᾶς ἱκετεύω, ὦ ἐγκληματικαὶ ὑπάρξεις, καὶ ποιῶν ἐπίκλησιν εἰς τὴν ὑμετέραν συνείδησιν σᾶς λέγω. Μεταπλάσσατε ριζικῶς τὰς συνειδήσεις σας, κηρύξατε στύγος κατὰ τῆς ἐγκληματικότητος ἀπηνές, ἐστὲ λάτρεις τῆς θρησκείας τοῦ καθήκοντος, ἐστὲ καλαὶ κἀγαθαὶ ἐν ὑπερόχῳ εὐγενείᾳ, ἐστὲ ἀθῷαι ἐν ζηλωτῇ ὑπερηφανείᾳ, ἐστὲ ἠρέμως ἀνεξίκακοι ἐν ἀπτώτῳ ἐθελοθυσίᾳ μὴ γονατίζετε καὶ κάμπτεσθε πρὸ τῶν προσβολῶν τῆς ἀνθρωπίνης ἀσταθείας καὶ τῶν ἀπηνῶν πληγμάτων τῆς ἀνθρωπίνης ἐχθροπαθείας, μὴ ζοφοῦσθε πρὸ τῶν κοινωνικῶν τελμάτων, τῶν ἀπογοητεύσεων καὶ τῶν ἰταμοτήτων, ἐν αἷς ὑπέροχοι διάνοιαι χύνουσι τὸ φῶς καὶ μεγάλαι καρδίαι ἀποβάλλουσι τὴν πίστιν καί ἐστὲ βέβαιαι ὅτι θὰ ἴδητε μακρόθεν ἀνατέλλοντα ἕνα κόσμον ὑποκειμενικὸν ἀπείρως ὡραῖον, τὸν κόσμον τῆς ἁγνῆς συνειδήσεως! Πέπεισμαι δ' ἀκραδάντως καὶ φρονῶ ὅτι ἡ Ἑλλάς μας ἡ ἐκ τῆς τέφρας ἀναγεννηθεῖσα καὶ μεγαλουργήσασα θὰ ζήσῃ. Ναὶ λέγω προώρισται νὰ ζήσῃ, διότι εἶχεν ἔχει καὶ θὰ ἔχῃ εἰς τὰ σπλάγχνα της τὸν κράτιστον καὶ εὐγενέστατον τῆς ἀνθρωπότητος λαόν! Πλὴν στῆτε . . . ἡ Ἑλλάς μας κακοδαιμονεῖ, ἡ δούλη καὶ ἐλευθέρα μας Ἑλλὰς λυπαλγῶς τὸ ὄμμα στρέφει εἰς ὑπερφυῆ σωτῆρα! Ναὶ λέγω ἡ Ἑλλάς μας κακοδαιμονεῖ διότι αἱ εἰδεχθεῖς αὐτῆς πληγαὶ δὲν ἐπουλώθησαν εἰσέτι. Καὶ μία ἐκ τῶν εἰδεχθῶν αὐτῆς πληγῶν ἡ πασῶν μυσαρωτέρα εἶνε ἡ ἀπεχθὴς τῆς ἐγκληματικότητος πληγή! Πατάξατε ταύτην ἡρωϊκῶς καὶ ἀνενδότως καὶ τότε τετέλεσται ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνισμὸς ἐξέλαμψε! Διότι πρέπει νὰ μάθωμεν ἅπαξ διὰ παντὸς ὅτι ἐκεῖνος μόνον εἶνε δειλὸς πολὺ δειλὸς ἐν τῷ πολέμῳ, εἶνε φρικώδης ὑπονομευτὴς τῆς κοινωνικῆς τιμῆς ἐν τῇ εἰρήνῃ, εἶνε μιάστωρ, αἰσχυντὴρ τῆς Ἐθνικῆς σταδιοδρομίας καὶ προόδου ὅστις ἐντός του φέρει τὰ βδελυρὰ καὶ μιαιφόνα ἔνστικτα τῆς ἐγκληματικότητος. Ναὶ μὲν οὗτος φονεύει καὶ φονεύεται, ἀτιμάζει καὶ ἀτιμάζεται, ὑπονομεύει καὶ ὑπονομεύεται, καταισχύνει καὶ καταισχύνεται κορεννύων οὕτω τὰ ἀνθρωποκτόνα καὶ δολοφόνα μίση του οὐδέποτε ὅμως πίπτει ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος!

Σὺ λοιπόν, ὦ προσφιλὴς Ἑλλάς, ἡ κρατοῦσα ἀτυχῶς τὰ σκῆπτρα τῆς ἐγκληματικότητος· σὺ ἀνάσσουσα τῶν ἐγκληματικῶν ψυχῶν, λάβε τὸ θάρρος καὶ εἰπέ, ἐν τῇ ἐμφύτῳ καὶ ζηλωτῇ ὑπερηφανείᾳ σου! Στῆθι ὦ ἐγκληματικότης, διότι θέλω νὰ γείνω μεγάλη καὶ θὰ γείνω!

Ὅταν δὲ ταύτην ἀδεῶς καὶ ἀγερώχως ἀτενίσῃς καὶ εἴπῃς τὸ μεγασθενές σου θέλω, τότε ἐγὼ τὸ τέκνον σου ἐρχόμενον ἐπίκουρον εἰς τὸν ἔντιμον ἀγῶνά σου θὰ σοὶ εἴπω σεμνυνόμενον καὶ λίαν συγκεκινημένον κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμὴν τὸ μέσον δι' οὗ θὰ τελεσιουργήσῃς τὸ πανσθενές σου ἔργον!

Καὶ τὸ μέσον τοῦτο ὅπερ ἀπὸ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας διαφυλάττω εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου ὡς ἱερὰν καὶ πολύτιμον παρακαταθήκην, καὶ τὸ μέσον τοῦτο ὅπερ μέχρι τοῦδε μὲ ἐπροστάτευσε καὶ τοσοῦτον μ' ἐνεθάρρυνε καὶ τὸ μέσον τοῦτο ὅπερ μὲ διέσωσε πνιγόμενον εἰς τελματῶδες ἔδαφος εἰς τὸ τέλμα τῆς ἐγκληματικότητος εἰς ἣν μετὰ τάχους ἐφερόμην, καὶ πρὸς ἣν δὲν διστάζω νὰ τὸ εἴπω ἐπάλαισα ἀπεγνωσμένον αἱματηρὸν καὶ πολυώδυνον ἀγῶνα, καὶ τὸ μέσον τοῦτο ὅπερ τελείως σκοτιζόμενον ἀπλέτως μὲ ἐφώτιζε, καὶ γονατίζοντα ὑπὸ τὸ βάρος μιᾶς τόσον ἀσυμπαθοῦς ζωῆς συμπαθῶς μὲ ἐπανήγειρε, καὶ τὸ μέσον τοῦτο ὅπερ μέχρι τοῦδε οἰστρηλάτησε τὰς εὐγενεστέρας μου καὶ ἡδυτέρας μου ἐμπνεύσεις, καὶ τὸ μέσον τοῦτο εἰς ὃ καὶ εἰς τὸ μέλλον θ' ἀτενίζω ὡς εἰς πολικὸν ἀστέρα ὅστις θὰ φωτίζῃ τὴν ἑκάστοτε ἐκ τῶν περιπετειῶν τοῦ βίου ζοφουμένην διάνοιάν μου, καὶ θὰ μὲ ὑπεγείρῃ ἀπὸ τὰς ἀναποφεύκτους πτώσεις μου, καὶ τὸ μέσον τοῦτο ὅπερ ὡς ἐντελῶς ἀπαραβίαστον καὶ ἄσυλον εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου διεφύλαξα χάριν σοῦ, ὡς προσφιλὴς Ἑλλάς μου, ὦ μητέρα ἣν τόσον παραφόρως καὶ ἐμπαθῶς ἠγάπησα θὰ εἴπω, ναὶ θὰ σοὶ τὸ εἴπω λίαν συγκεκινημένος ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμήν, διὰ τὸν μόνον λόγον διότι πονῶ βαθειά εἰς τὰ ἐντός μου, ἀλγῶ, ἀσχάλλω, ὀδυνῶμαι, ὅταν πάσχῃς! . . . Τὸ μέσον τοῦτο μεθ' οὗ καὶ μόνον κατῆλθον εὐδοκίμως εἰς τὸν βίον εἶνε ὁ θεοφόρος Σταυρὸς τοῦ Γολγοθᾶ!!

Ἰδοὺ τὸ σύμβουλόν μου, μεθ' οὗ θὰ νικήσω ἢ θὰ πέσω!

Μάθε λοιπὸν ὅτι αἱ θρησκευτικαὶ πεποιθήσεις δημιουργοῦσι μεγάλους ἀνθρώπους καὶ λαούς!

Μάθε, ὅτι ἡ δύναμις τῆς ἀρετῆς εἶνε μεγάλη, ἀκατάβλητος! Μὴ λοιπὸν πρὸς Θεοῦ δυσανασχετήσῃς δι' ὅσα μέχρι τοῦδε ἔπαθες διὰ τὸ αἷμα τὸ πολύτιμον, ὅπερ τὰς εὐανθεῖς πεδιάδας σου κατέβαψε! Λησμόνησον τὰ πάντα καὶ εἰπὲ ἔχω ἓν αὔριον συμπαθές, διότι τὸ μέλλον ἀνήκει εἰς ἐμέ!

Μάθε ὅτι ἡ ἀγάπη εἶνε προτιμητέα τοῦ μίσους καὶ ἡ συγγνώμη προτιμητέα τῆς ἐκδικήσεως!

Μάθε τοῦ λοιποῦ νὰ πάσχῃς χωρὶς νὰ ἐκδικῆσαι, μάθε νὰ δακρύῃς, νὰ αἱμάσσῃς χωρὶς νὰ φρικιᾷς! Μάθε νὰ θνήσκῃς χωρὶς τὸ παράπαν νὰ ἡττᾶσαι!

Μάθε νὰ δημιουργῇς μάρτυρας κοινωνικοὺς καὶ ἥρωας, οἵτινες νὰ φέρωσιν ἐντός των μίαν καρδίαν καταπληκτικῶς μεγάλην «Ἀγάπην» ἐπονομαζομένην, μίαν εὐρύχωρον ψυχὴν γνωρίζουσαν τί ἔπαθε καὶ θέλουσαν νὰ πάθῃ!

Τοῦ λοιποῦ τὸ πάθος δὲν πρέπει ποσῶς νὰ σὲ τρομάζῃ, ἀλλὰ μόνον νὰ σὲ ἐμπνέῃ καὶ ἡρωικῶς νὰ λέγῃς, ἐγνώρισα τί ἔπαθον καὶ ἤθελον νὰ πάθω!

Μάθε ν' ἀγαπᾷς, ὅπου πρέπει ν' ἀγαπήσῃς, μάθε νὰ μὴ μισῇς, ὅπου πρέπει νὰ μισήσῃς καὶ τότε ἀφεύκτως νὰ γείνῃς νικήτρια καὶ παλινορθώτρια τῆς ἐκπεσούσης δόξης σου!

Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ πάσχουσα ὡς μάρτυς καὶ ἐνταῦτῳ μὴ ἡττωμένη ἀλλ' ἀγαπῶσα καὶ πιστεύουσα ἔχεις πάλιν ν' ἀκούσῃς παρ' ἐμοῦ ἐν ἐπιλόγῳ λέξεις φιλοστόργους, εἰλικρινεῖς, μεστὰς συμπαθείας καὶ ἀγάπης λέξεις, ἃς πρέπει νὰ διατηρῇς ἀείποτε ἐν τῇ μνήμῃ σου πιστῶς, ἵνα ἡ πάσχουσα ψυχή σου ἐνισχύηται καὶ παρηγορῆται!

Σὺ ὦ προσφιλὴς Ἑλλάς μου κατέχεις τὸ πάθος τῆς ἀνθρωπίνης δυστυχίας τὴν εὐγενεστέραν ἔκφανσιν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας!

Ἄνευ πάθους οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ μέγα δεσπόζεις δυνάμεως ὑπερόχου ἣν ἴσως εἰσέτι ἀγνοεῖς. Ἐγὼ τοῦ πάθους σου στεροῦμαι· δὸς εἰς ἐμὲ τὸ πάθος σου ἵνα γείνω ἀνυπέρβλητος!

Πᾶν ὅ,τι μέγα, πᾶν ὅ,τι ὑψηλόν, πᾶν ὅ,τι εὐγενές, πᾶν ὅ,τι γενναῖον, μόνον καὶ μόνον ἀπὸ σὲ προῆλθεν ἀνθρωπίνη δυστυχία!

Καὶ ἐγὼ ἴσως αὐτὸς ἐν τῷ ἀγῶνί μου θὰ πέσω καὶ θὰ πέσω, ἅτε στερούμενος ἀνθρωπίνης δυστυχίας, τολμῶ δ' εὐθαρσῶς νὰ διακηρύξω, ὅτι δεσπόζω ὑπερόχου θελητικῆς δυνάμεως, δός μοι σταυρικὴν ἀνθρωπίνην δυστυχίαν ἀθλιότητα ἵνα γείνω ἀκατάβλητος!

Ἂν δ' ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ περιπαθῶς πλειότερον παντὸς ἄλλου ἐνοστάλγησα, ἠγάπησα, ἐὰν ἐπόθησα καὶ ἐφιλοδόξησα ἰδεῶδες ἀνεκπλήρωτον, τοσοῦτον μέγα, τοσοῦτον ὑψηλόν, τοσοῦτον εὐγενές, τοῦτο εἶνε τὸ ἰδεῶδες τῆς ἀνθρωπίνης δυστυχίας τὸ ἰδεῶδες τῆς ἀνθρωπίνης ἀθλιότητος!

Ἐν Βόλῳ τῇ 8 Μαρτίου 1908.

Παναγ. Μ. Μελετόπουλος

Πρωτοδίκης καὶ τακτικὸς ἐν Βόλῳ ἀνακριτής

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Otto Lenel, l'Edit pérpétuel, traduit en français par *Peltier* sur un texte revu par l'auteur, 1903. Τόμοι 2 δεμένοι, ἀντὶ φρ. χρ. 34 μόνον..... Δραχ. *20*

Ἡ συνδρομὴ τῆς «Δικαιοσύνης» διὰ τὸ τρέχον δικαστικὸν ἔτος ὅπερ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ πρώτου Σαββάτου τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ λήγει τὸ τελευταῖον Σάββατον τοῦ Ἰουνίου, ὡρίσθη εἰς δραχμὰς 7.50, δύναται δὲ νὰ καταβληθῇ καὶ εἰς δύο δόσεις ἐκ δρ. 4.

Ἔφεσις

τῆς ἐν Παρισίοις ἑδρευούσης Ἑταιρείας τῶν ἔργων διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἐκπροσωπουμένης ἤδη ἐν Λαμίᾳ ὑπὸ τοῦ κ. Καρόλου Μπαρμπὲ κατοίκου Ἀθηνῶν.

Κατὰ

Γεωργίου Σμυρναίου κατοίκου πρώην Βοϊδορρεύματος τῆς περιφερείας Δερβὲν-Καρυᾶς καὶ ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς ἀλλοδαποῦ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 807 τοῦ 1906 ἀποφάσεως τῶν ἐν Λαμίᾳ Πρωτοδικῶν.

Ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν

Ἐν Λαμίᾳ τῇ 29 Ἀπριλίου 1908.

Ἐκκαλῶ τὴν ἄνω μνημονευομένην ἀπόφασιν, δι' ὅσους ἐν καιρῷ θὰ προσθέσω λόγους καὶ διότι ἡμαρτημένως τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ὑπεχρέωσε τὸν ἐνάγοντα εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ διατυπωθέντος θέματος διὰ παντὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, ἐνῷ οὐδεὶς συνέτρεχε λόγος τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τοῦ ἀποδεικτικοῦ μέσου τῶν μαρτύρων, διότι, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὑπὸ κρίσιν δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, ὁ ἀντίδικος δὲν εἶνε τρίτος, ὡς ἐσφαλμένως ἐδέχθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἡ ἐκκαλουμένη ἐν τῇ δῆθεν συναφθείσῃ συμβάσει μεταξὺ ἐργολάβου ἐμοῦ καὶ ἐργατῶν, ἀφοῦ ρητῶς ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ δῆθεν αὕτη σύμβασις ἔλαβε χώραν ἀπὸ 31 Αὐγούστου ἕως 15 Σεπτεμβρίου 1904 τῇ προτάσει καὶ συγκαταθέσει τῶν ἐργατῶν, τοῦ ἐργαλάβου, τοῦ ἀντιδίκου καὶ τῶν ἀντιπροσώπων μου, ἑπομένως ὁ ἀντίδικος συνεβλήθη προσωπικῶς δυνάμενος καὶ ὀφείλων νὰ ἔχῃ ἔγγραφον πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν του, καὶ κατὰ τοῦτο συνεπῶς τυγχάνει μεταρρυθμιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

Διὰ ταῦτα

Καὶ τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν, εἰς ἣν ἐμπροθεσμως καλεῖ τὸν ἀντίδικον ἐνώπιον τοῦ ἀνωτέρω Δικαστηρίου.

Ἐξαιτοῦμαι

Νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσίς μου ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς πρὸς τὰ μέσα καὶ τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως διατασσομένων εἰς βάρος τοῦ ἀντιδίκου ἐνάγοντος τῶν ἀποδείξεων διὰ τὴν ἀρνηθεῖσαν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του πλὴν μαρτύρων μὴ συντρέχοντος οὐδενὸς λόγου, ὅπως ἐπιτραπῶσι μάρτυρες, τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὰ ἔξοδα.

Ἁρμόδιος δικαστικὸς κλητὴρ παραγγέλλεται τὴν νόμιμον ἐπίδοσιν τῆς παρούσης πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν διὰ τὸν ἀγνώστου διαμονῆς ἀντίδικον δημοσιευομένης τῆς παρούσης διὰ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένης ἐφημερίδος ἡ «Δικαιοσύνη».

Ὁ πληρεξούσιος τῆς ἐκκαλούσης
Δικηγόρος
Νικόλ. Γ. Ξηρός

Ἀριθ. 2118

Ὁ
Πρόεδρος τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν.

Λαβόντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀπὸ 2 Μαΐου 1908 αἴτησιν τοῦ δικηγόρου Νικολάου Γ. Λάφη κατοίκου Ἀθηνῶν δι' ἧς ἐξαιτεῖται ὅπως διαταχθῇ ἡ κατὰ προτίμησιν συζήτησις τῆς ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1908 ἀγωγῆς του ἀπευθυνομένης ἐνώπιον τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν κατὰ τοῦ ἀντιδίκου του Θεμιστοκλέους Ἀγήνορος κατοίκου πρώην Ἀθηνῶν καὶ ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς, ὡς οὔσης κατεπειγούσης καὶ ὁρισθῇ δικάσιμος αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη αἴτησις εἶνε νόμιμος.

Διὰ ταῦτα

Ἰδόντες καὶ τὸ ἄρθρον 621 τῆς Πολ. Δικ.

Ὁρίζομεν δικάσιμον τῆς ἐν λόγῳ ἀγωγῆς τὴν πρώτην συνεδρίασιν (τμῆμα συνοπτικὸν) μεθ' ἡμέρας εἴκοσι(20) ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς παρούσης.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαΐου 1908.

Ὁ Πρόεδρος
Τ. Βισβίζης

Ὁ ὑπογραμματεὺς
Δ. Δαμιανὸς

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον.
Ἀθήνησιν αὐθημερόν.

Ὁ ὑπογραμματεὺς
Γ. Χουτόπουλος

Ὁ ἁρμόδιος δικαστικὸς κλητὴρ ἐπιδότω νομίμως τὴν παροῦσαν τῷ κ. Εἰσαγγελεῖ τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν διὰ τὸν ἀγνώστου διαμονῆς ἀντίδικον Θεμιστοκλῆ Ἀγήνορον πρώην κάτοικον Ἀθηνῶν καὶ ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς· δημοσιευθήτω δὲ διὰ τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Δικαιοσύνη».

Ἀθήνησι τῇ 6 Μαΐου 1908.

Ὁ παραγγέλλων διάδικος
Ν. Λάφης

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΠΑΝΑΓ. ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΥ
Ὑφηγητοῦ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου
Δικηγόρου ἐν Ἀθήναις

Ἐδημοσιεύθη εἰς ἰδιαίτερον τεῦχος ἡ ἐν τῷ τεύχει τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς νομολογίας δημοσιευθεῖσα κρίσις ἐπὶ τῆς πραγματείας τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου καὶ Ὑφηγητοῦ κ. **Κ. Β. Δεμερτζῆ** περὶ τῆς ἀναγκαστικῆς διαδοχῆς παρὰ Ρωμαίοις καὶ ταῖς νεωτέραις νομοθεσίαις.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΩΣ ΙΣΧΥΕΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
ΥΠΟ
ΣΠΥΡ. ΕΥΚΛΕΙΔΟΥ
Ἐξεθδόη τὸ δεύτερον τεῦχος τοῦ δευτέρου τόμου.

Β. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Ἔκδοσις ἕκτη ὑπὸ **Μιχ. Γ. Λιβαδᾶ.**
Συνεπληρώθη τὸ ὅλον ἔργον ἐκ τριῶν τόμων.
Τιμᾶται δραχμῶν 48

ΔΗΜ. Α. ΠΕΤΡΑΚΑΚΟΥ
Δικηγόρου ἐν Ἀθήναις

ΟΙ ΜΟΝΑΧΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ
Ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ
Τόμος πρῶτος. Ἡ πρώτη ὀργάνωσις. Οἱ κανόνες τοῦ Μ. Ἀντωνίου, τοῦ Μ. Παχωμίου καὶ τοῦ Μ. Βασιλείου. Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ καὶ πολιτικαὶ διατάξεις κατὰ τὸν τέταρτον αἰῶνα. Ἡ νομικὴ θέσις τῶν τε μονῶν καὶ μοναχῶν.

ΠΕΤΡΟΥ Μ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ
Εἰρηνοδίκου ἐν Πάτραις

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ
Κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον καὶ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐφαρμογήν του.
Τόμοι ἐκ Σελ. 128 Δραχ. 3

ΗΛΙΑ Κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ
Δικηγόρου ἐν Ἀθήναις
ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ
ΠΕΡΙ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΧΥΡΟΓΡΑΦΩΝ
ἤτοι ἑρμηνεία τοῦ νόμου περὶ Γενικῶν Ἀποθηκῶν
Τιμᾶται δραχ. 7

Π. ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ
Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΝ ΙΤΑΛΙΑ
Τόμος Α'·
Πωλεῖται ἐν Ἀθήναις εἰς τὰ κυριώτερα βιβλιοπωλεῖα.
Οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν λαμβάνουσι τὸ βιβλίον ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν, ἀποστέλλοντες δραχ. 6 τῷ κ. Σ. Μεϊντάνῃ δικηγόρῳ εἰς Κέρκυραν.

ΑΝΤ. ΓΡ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ
Δ. Ν. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ
Πλήρης μελέτη περὶ συμβολαιογραφίας
Τιμᾶται Δραχ. 5

ΚΩΝΣΤ. Α. ΠΑΠΑΠΑΝΟΥ
Διδάκτορος τοῦ Δικαίου
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΩΝ ΔΙΑΘΗΚΗΣ
Τεῦχος ἐκ Σελίδων 27

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
Μηνιαῖον Ἐπιστημονικὸν Περιοδικὸν
Ἀρχισυντάκτης καὶ Διευθυντής:
ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ Γ. ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ
Ἰατρός, νευρολόγος καὶ ψυχίατρος.
Ἐκδίδεται ἐν Ἀθήναις. Ἔτος 7ον.

Τύποις Π. Α. Πετράκου